

Mer fritid för personalen på alltid öppen vårdcentral

På Fellingsbro vårdcentral arbetar all personal enligt ett rullande schema med tre dagar jobb och tre dagar ledigt.

– Vi jobbar smartare. De besök som vi tidigare gjorde på fem dagar i veckan gör vi nu på sju. Det blir lugnare tempo, kortare beslutsvägar och mindre belastning på varje personal, berättar vårdcentralschefen och distriktsläkaren Anders Fredén.

I fem år arbetade Anders Fredén som enda ordinarie distriktsläkare på vårdcentralen i Fellingsbro. Den andra tjänsten var vakant. Efter att ha läst i lokaltidningarna om försök med det så kallade 3-3-systemet inom bland annat äldreomsorgen i Lindesberg beslöt han sig för att försöka locka någon kollega att arbeta tillsammans med honom enligt det systemet.

Redan efter en vecka fick Anders Fredén napp och sedan den första oktober pågår ett försök med 3-3-systemet på hela vårdcentralen. Till midsommar ska det utvärderas och om produktionen eller den medicinska kvaliteten inte sjunker finns stora chanser till fortsättning.

3-3-systemet innebär att man arbetar 8,5 timmar, tre dagar i sträck, sedan är man ledig tre dagar. Ingen skillnad görs för lördagar och söndagar, utan grundtanken är att verksamheten ska ha en jämn och kontinuerlig drift alla veckans dagar.

Systemet innebär en arbetstidsförkortning och inget ob-tillägg betalas för vanliga lördagar och söndagar. Dessa dagar betraktas som lika mycket värda som alla andra dagar i veckan.

Trots att arbetstiden har minskat med 18 procent är lönen densamma – men det utgår heller inget ob-tillägg lördagar och söndagar.

En ekonomistudent vid Linköpings universitet har utvärderat systemet i äldreomsorgen i Lindesberg och kommit fram till att verksamheten nu går med ett litet överskott, de korta sjukskrivningarna har minskat med två tredjedelar, och vårdkvaliteten är förbättrad eller oförändrad. Dessutom är 95 procent av all personal positiv till systemet.

Anders Fredén säger att 3-3-systemet på vårdcentralen i Fellingsbro framför allt är en enorm ökning av tillgängligheten för befolkningen

– Vi plussar på två dagar i veckan. Det blir rejält mer öppethållande.

Anders Fredén, distriktsläkare och vårdcentralschef i Fellingsbro jobbar numera tre dagar och är ledig tre.

Hittills har Anders Fredén bara mött positiva reaktioner från patienterna.

– Till jourcentralen i Lindesberg är det nästan fyra mil. Om du har ett barn som behöver penicillin på lördag förmiddag och ska sätta dig i bilen och åka fram och tillbaka nästan åtta mil, sitta och vänta några timmar när vi fixar det på tio minuter, då är det här ju en klar förbättring!

Från fackligt håll finns inte heller någon invändning mot systemet.

– Det ob-tillägg en läkare har är marginellt, säger Märten Prag, ordförande i Örebro läns läkarförening.

De negativa synpunkter som framförts mot systemet är att det passar dåligt ihop med vanliga femdagarsveckor. Det blir färre tillfällen att träffa sin familj på helgerna.

– Självt upplever jag det väldigt värdefullt att kunna vara med på min dotters ridlektioner måndag eftermiddag, eller att vara med ungarna i skolan utan att ta ledigt, säger Anders Fredén.

Anders Fredén säger också att han själv och flera i personalen inte känner sig lika trötta numera eftersom de jobbar färre dagar i sträck och har länge återhämningsperiod.

När försöket med 3-3-systemet ska utvärderas i juni hoppas Anders Fredén att årsproduktionen vid vårdcentralen ska visa sig oförändrad.

Nyckeln i systemet är enligt Anders Fredén att ob för helgdagarna tagits bort.

– Annars förändrar det ju ingenting, då konserverar man ju den situation som är idag!

Sara Hedbäck

Lagförslag om biobanker

Regeringen har nu överlämnat ett lagförslag om biobanker i hälso- och sjukvården till riksdagen (Se LT nr 36/2001. En av de viktigaste delarna i lagförslaget är kravet på informerat samtycke från den enskilde innan vävnadsprover samlas in och förvaras. Ett sådant samtycke föreslås även gälla för prover i befintliga biobanker som ställs till förfogande för nya forskningsprojekt.

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2003. •

Landstingsförbundet satsar på IT

Staten och landstingsförbundet ska sätta av 10 miljoner kronor nästa år för arbetet med en gemensam infrastruktur för IT i hälso- och sjukvården. Syftet är att förbättra samspelet mellan olika vårdgivare. Det framgår av årets överenskommelse mellan parterna om riktade insatser till hälso- och sjukvården.

Samtidigt har landstingen och Apoteket AB beslutat att satsa 9,8 miljarder kronor under nästa år för att utveckla Infomedica, som ger patientinformation på nätet.

Staten och landstingsförbundet ska också undersöka om det går att införa en sjukvårdsupplysning som är nationellt samordnad, med ett gemensamt telefonnummer i hela landet. •

Robotoperation genomförd

Den första kompletta hjärtoperationen med hjälp av robotkirurgi i Sverige och Skandinavien genomfördes i förra veckan på thoraxkirurgiska kliniken vid Karolinska sjukhuset, uppger sjukhuset.

Patienten opererades för kärlkramp och operationen bestod i bypass till hjärtat. Hela operationen genomfördes med titthålsteknik. Roboten går in genom tre små hål i bröstskogen. Genom mitthålet registrerar en kamera instrumenten genom de två andra hålen. Robotens rörelser styrs med två handkontroller från en kontroll en bit från patienten.

– Vi är väldigt nöjda med operationen. Patienten vårdas nu på vår vårdavdelning och tillståndet är tillfredsställande, säger Mikael Runsiö, verksamhetschef för thoraxkirurgiska kliniken på Karolinska sjukhuset.

Mer om den nya operationstekniken på Karolinska sjukhuset finns att läsa i Läkartidningen nr 39/2001. •

Barns rätt ämne för högskolor

Högskoleverket har fått i uppdrag att verka för att FN:s barnkonvention blir en del av utbildningen för de studenter som ska möta barn eller besluta om barn i sin framtida yrkesroll. Till att börja med ska man identifiera relevanta utbildningar. •